

Іван Піляй,
аспірант Міжрегіональної академії
управління персоналом

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ ТРАНСПАРЕНТНОСТІ В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ

Досліджено поняття принципу транспарентності в органах прокуратури України. Проаналізовано нормативно-правове регулювання забезпечення обізнаності про систему та функціонування органів прокуратури. Подано визначення такого термінологічного ряду: «принцип транспарентності» та «правові норми реалізації принципу транспарентності». Запропоновано зміни до чинного законодавства з метою подолання колізій та прогалин у механізмі реалізації принципу транспарентності в органах прокуратури.

Ключові слова: органи прокуратури, принцип транспарентності, обізнаність, нормативно-правовий акт, відкриті дані, публічно-владна діяльність.

Піляй И.

Административно-правовые основы реализации принципа транспарентности в органах прокуратуры Украины

Исследовано понятие принципа транспарентности в органах прокуратуры Украины. Проанализировано нормативно-правовое регулирование обеспечения осведомленности о системе и функционировании органов прокуратуры. Дано определение следующего терминологического ряда: «принцип транспарентности» и «правовые нормы реализации принципа транспарентности». Предложены изменения в действующее законодательство с целью преодоления коллизий и пробелов в механизме реализации принципа транспарентности в органах прокуратуры.

Ключевые слова: органы прокуратуры, принцип транспарентности, осведомленность, нормативно-правовой акт, открытые данные, публично-властная деятельность.

Pilyai I.

Legal frameworks of transparency principle in the prosecutors activity of Ukraine

In the article, the author studies the concept of transparency of the prosecutor's office of Ukraine. The author analyzes a legal regulation of awareness of the system and prosecutor's functioning. Among other things, the author gives the definition of the following terminology: «principle of transparency» and «legal rules for the implementation of the transparency principle». The author proposes the changes to the current legislation in order to overcome conflicts and gaps in implementation of the transparency principle in the prosecutor's activity.

Keywords: a prosecutor's office, a principle transparency, an awareness, a legal act, an open data, publicly-power activities.

Обґрунтування проблеми. Слід погодитись, що будь-який вид публічно-владної діяльності функціонує за певною системою правил, які описують механізм адміністрування чи управління процесами та відносинами. Суб'єкти, що наділені владними повноваженнями, являються представниками цієї влади і також реалізують свій владний вплив за допомогою правил. Саме правові норми є основним засобом регулювання відносин у демократичному суспільстві. Органи прокуратури належать до особливо відповідальної категорії державних службовців, владна місія яких безпосередньо пов'язана із забезпеченням такої конституційної цінності, як верховенство права, елементом якого є транспарентність.

Принцип транспарентності – це складний правовий феномен комунікативної дійсності, що є базовою засадою функціонування інституції прокуратури, а вивчення засад існування та функціонування принципу транспарентності насамперед, здійснюється шляхом аналізу правових норм.

Постановка мети. У правовій та адміністративно-правовій доктрині міститься чисельна кількість визначень, ознак та особливостей дефініцій «правова норма», «принцип транспарентності», «прозорість виконавчої влади» тощо, тому не представляє особливої цінності їх аналіз та узагальнення. Разом з цим висвітлення вузьконаправленої тематики правових норм як засобів втілення принципу транспарентності в органах прокуратури є менш досліджуваним, а тому постає більш доцільним та актуальним напрямком для вивчення.

Виклад основного матеріалу. Питання загальної класифікації нормативно-правових актів в органах прокуратури було предметом досліджень вчених у різноманітних іпостасях. Серед них присутні

загальновідомі, шаблонні твердження, наприклад, М. К. Якимчука щодо змісту системи правового регулювання діяльності прокуратури [14, с. 31], так і більш спеціалізовані підходи до вивчення нормативної бази. Наприклад, С. В. Подкопаєв розмірковує про особливе значення відомчої регуляторної бази для діяльності прокуратури, що на його думку досить ефективно розвивається і в методологічній формі [6, с. 740]. Погоджуючись, слід додати, що оскільки легітимна мета прокуратури спрямована на раціональне тлумачення та ефективне застосування права, що поєднується із великим обсягом властивих дискреційних повноважень, роль відомчого інструктивного правового регулювання повинна мати місце та активно розвиватися у різних напрямках.

Закон України «Про прокуратуру» є ключовим елементом системи нормативних актів, проте положення підзаконних актів деталізують та конкретизують базові засади інформаційної діяльності. На думку М. І. Мичко, підзаконні правові акти, що регулюють діяльність органів прокуратури, включають: затверджені постановами Верховної Ради України нормативні акти Генерального прокурора, управлінські акти-рішення керівників прокуратур, Дисциплінарний статут прокуратури України тощо [5, с. 63]. Якщо узагальнити й інші висновки щодо загальної класифікації, то цілком можливо стверджувати, що вони відповідають усталеним знанням системи правового регулювання органів державної влади. Проте слід виокремити деякі нормотворчі та нормовстановлюючі особливості, які ідентифікують нормативно-правову роботу саме в органах прокуратури. По-перше, Генеральний прокурор України є особливим суб'єктом нормотворення в органах прокуратури. Згідно з ч. 2 ст. 9 Закону України «Про прокуратуру», накази Генерального прокурора нормативно-правового змісту підлягають державній реєстрації Міністерством юстиції України та включаються до Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів [13]. По-друге, значну роль у внутрішньовідомчій нормопроектній роботі слід віднести органам прокурорського самоврядування, а саме: Всеукраїнській конференції прокурорів як вищого органу самоврядування, Раді прокурорів та кваліфікаційно-дисциплінарній комісії прокурорів [13]. Так, Всеукраїнська конференція прокурорів затверджує Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів та положення про Раду прокурорів України [13], в яких містяться елементи забезпечення принципу транспарентності. По-третє, організаційна структура органів прокуратури України, яка, з одного боку, містить вертикальну ієрархію – регіональні та місцеві прокуратури, а з іншого – включає горизонтальне підпорядкування – підрозділ Спеціалізованої антикорупційної прокуратури та військові прокуратури. Таким чином, нормативні акти поширюються не тільки на певну територіальну юрисдикцію, а й додатково диференційовані спеціалізацією. По-четверте, методичні вказівки та рекомендації за внутрішньовідомчою практикою та характером можна віднести до квазі-правових, інструктивних правил. Суб'єктами квазіправового нормотворення є науково-методичні ради та органи прокурорського самоврядування.

Таким чином, правові норми реалізації принципу транспарентності – це вид інформаційно-правових норм, сукупність нормативно-правових актів (в тому числі квазіправових), які встановлюють правила та процедури забезпечення реалізації принципу транспарентності. Їх призначення в цьому випадку полягають в такому: уніфікують дії (діяльність), рішення (управлінські, процесуальні, організаційні) з питань, пов'язаних із інформаційною відкритістю, статистикою, звітністю, поширенням відомостей, взаємодією із засобами масової інформації та інституціями громадського суспільства чи окремими громадянами; процесуалізують порядок, форми інформаційно-аналітичної, звітної діяльності; забезпечують єдність в правовому статусі, моделі інформаційних продуктів публічно-владної діяльності, а також управлінських рішень, дій працівників прокуратури, що спрямовані на поінформування та роз'яснення прав, обов'язків учасників кримінального процесу; закріплюють гарантії доступу до публічних відомостей, які не обмежені в обігу в органах прокуратури; встановлюють чіткі критерії обмеження відомостей, що не підлягають поширенню; встановлюють юридичну відповідальність за недотримання положень з питань непоінформування або відсутність інформаційно-комунікативної роботи з основних напрямків прокурорської діяльності; виокремлюють стратегічні завдання та перспективи удосконалення політики поінформованості з метою підвищення рівня обізнаності суспільства.

Дія правових норм в урегулюванні відносин інформаційно-комунікаційної дійсності проявляється в нормах низки нормативних актів, різноманітних за юридичною силою, сферою поширення, часом дії, учасників, суб'єктів нормотворення тощо.

Основним правовим джерелом і одночасно засобом забезпечення принципу транспарентності є Закон України «Про прокуратуру» [13]. Саме він встановлює засади інформування суспільства про діяльність прокуратури, забезпечення гласності, публічності, відкритості, а також встановлює основи процесуального забезпечення обізнаності. Окрім цього, Закон України «Про прокуратуру» забезпечує чітку поін-

формованість про порядок доступу до професії прокурора, а також встановлює деякі засади обов'язкової публічно-звітної роботи прокурора як основи транспарентного статусу прокуратури та їх підконтрольність суспільству.

Як зазначалось, акумулювання ефекту принципу транспарентності найбільшим чином досягається через клієнтоорієнтовну інформаційну політику. Таким чином, одним із критеріїв класифікації правового регулювання забезпечення принципу транспарентності є залежність від інформаційного споживача.

Засоби масової інформації (далі – ЗМІ), з одного боку, є суб'єктом отримання інформації, а з іншого, – розпорядником та поширювачем інформаційного продукту, тому взаємодія із ЗМІ в будь-якому випадку є вигідною інформаційною політикою у реалізації принципу транспарентності.

Закон України «Про прокуратуру» встановлює особливості забезпечення обізнаності суспільства загалом, у тому числі через використання власного веб-сайту, веб-сайтів загальнодержавних та місцевих засобів масової інформації, інших органів державної влади (ст. 6).

Висновок (2013) № 8 Консультативної Ради Європейських прокурорів «Про взаємостосунки між прокурором і ЗМІ» встановлює загальні рекомендації у співробітництві прокурорів та медіа, зокрема, визначає такі принципи взаємодії: свободи самовираження і засобів масової інформації, обов'язки нерозголошення, права на інформацію, принцип прозорості, права на особисте життя і гідність, а також на таємницю слідства, презумпції невинності, рівноправності сторін, права на захист і неупереджений судовий розгляд [7].

Наказ Генеральної прокуратури України (далі – ГПУ) № 6 від 06.10.1998 р. «Про заходи щодо поглиблення ділових зв'язків із засобами масової інформації» встановлює, що взаємодія органів прокуратури із ЗМІ здійснюється для забезпечення об'єктивного та оперативного висвітлення у ЗМІ правоохоронної діяльності органів, прокуратури і поліпшення організації роботи щодо роз'яснення законодавства, активного сприяння формуванню об'єктивної громадської думки про діяльність прокуратури, а також недопущення публікацій та передач, що розкривають державні таємниці, їх конфіденційність та розголошують таємницю слідства [10]. Із зазначеного Наказу також випливають форми інформаційної взаємодії: використання ЗМІ для повідомлення про підстави відкриття кримінальних проваджень, арешту осіб, які вчинили злочини, та про результати судового розгляду кримінальних справ, що становлять громадський інтерес, а також про наслідки прокурорських перевірок, якими викриті грубі порушення законності; спільний аналіз та об'єктивне поширення відомостей про стан законності та злочинності, характер правопорушень, прокурорської та слідчої практики тощо [10].

Такий внутрішньовідомчий акт, як Наказ ГПУ «Про організацію інформування суспільства щодо діяльності органів прокуратури України» № 218 від 18 вересня 2015 року, визначаючи загальні засади порядку інформування про діяльність органів прокуратури, розширює ст. 6 Закону України «Про прокуратуру» такими положеннями: по-перше, виокремлює форми взаємодії прокуратури зі ЗМІ, констатує, що для максимально повного й об'єктивного донесення до громадськості інформації про діяльність органів прокуратури вони систематично повинні брати безпосередню участь у заходах медійного характеру (брифінгах, прес-конференціях, теле- і радіоефірах, інтерв'ю тощо) [11]; по-друге, закріплює необхідність реагування на діяльність ЗМІ, зокрема, шляхом щоденного проведення моніторингу інформаційного простору щодо висвітлення діяльності органів прокуратури у ЗМІ, повідомлень про злочини та інші порушення закону, а зміст матеріалів критичного характеру потребує невідкладного доведення до відома керівників прокуратур [11]. Зазначене положення слід вважати своєрідним контрінформаційним заходом, покликаним сприяти виявленню та протидії інформаційному потоку, який несе необ'єктивні дані про діяльність прокуратури та загрожує підризу довіри до них.

Щодо інформаційного співробітництва із громадянами, які безпосередньо не являються учасниками кримінального процесу, то варто відзначити, що нормативно-правове регулювання з цього питання є досить різностороннім.

Відносини громадян та органів прокуратури становлять чи не найбільшу цінність у публічно-владній діяльності органів прокуратури, а отже, такому предмету інформаційної діяльності відводиться особливе місце, в тому числі з огляду на необхідність забезпечення транспарентності. Правовим джерелом забезпечення обізнаності громадян у рамках кримінального процесу є Кримінальний процесуальний кодекс [4], який: встановлює процедури та обов'язки прокурорів щодо ознайомлення учасників кримінального процесу із матеріалами кримінального процесу; визначає порядок та способи поінформування про права і обов'язки та встановлює можливість і порядок їх оскарження; містить процесуальні строки щодо поінформування учасників кримінального процесу та визначає правові наслідки для сторони обвинувачення у разі їх недотримання; закріплює правові гарантії щодо забезпечення повноти та зрозумілості обвинувачень та підозр стосовно осіб, які не володіють мовою судочинства.

Так, Порядок розгляду звернень і запитів та особистого прийому громадян в органах прокуратури України, затверджений Наказом ГПУ № 357 від 20 грудня 2017 року, є основним внутрішнім нормативним актом,

що регулює порядок звернення в органи прокуратури [3]. Нормопроектний підхід, що базується на диференціації типів звернення (первинні, повторні, дублетні, неодноразові, електронні), сприяє уникненню формальних ризиків у процедурах реалізації принципу прозорості, що в результаті сприяє підвищенню його якості та ефективності.

Наступний критерій класифікації нормативно-правового регулювання реалізації принципу прозорості кореспондується залежно від форм доступу, оприлюднення, поширення, доведення інформації до адресанта чи цільової аудиторії.

Згідно із Законом України «Про доступ до публічної інформації», доступ до інформації забезпечується шляхом систематичного та оперативного оприлюднення інформації: в офіційних друкованих виданнях; на офіційних веб-сайтах в мережі Інтернет; на єдиному державному веб-порталі відкритих даних; на інформаційних стендах та будь-яким іншим способом [8]. Зазначені форми доступу до публічної інформації цілком охоплюються Законом України «Про прокуратуру» у питаннях забезпечення доступу до публічної інформації в органах прокуратури.

Механізм правового регулювання доступу до публічної інформації розширює своє регуляторне поле відомчою нормативною продукцією, яка з урахуванням специфіки роботи органу державної влади демонструє ті форми та методи поширення даних, які найбільш повно забезпечували б реалізацію Конституції України та законів України про інформацію.

На виконання ст. 15 Закону України «Про доступ до публічної інформації», відповідно до п. 2.2. Інструкції про порядок забезпечення доступу до публічної інформації у Генеральній прокуратурі України, оприлюднення публічної інформації органами прокуратури, до прикладу, в офіційних друкованих виданнях відбувається шляхом її розміщення у відомчому журналі «Вісник прокуратури України», інших друкованих ЗМІ тощо [2]. До цього слід додати що органи прокуратури України не можуть виступати засновниками (співзасновниками) друкованих засобів масової інформації відповідно до ст. 8 Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» [9].

Проте друкований спосіб поширення інформації на сьогодні вже не є настільки актуальним, як електронний. Це зумовлено багатьма факторами інформатизації, які розширюють можливість громадськості швидко та безпосередньо, використовуючи комп'ютерну техніку та персональні мобільні пристрої, отримувати відомості та дані, що стосуються діяльності органів прокуратури. Тому особливої уваги потребує розвиток механізмів забезпечення принципу прозорості в органах прокуратури в електронній формі з використанням можливостей мережі Інтернет.

Найбільший обсяг публічної інформації та найбільш широка аудиторія забезпечується шляхом використання веб-сайту ГПУ (<https://www.gp.gov.ua>). Постановою Кабінету Міністрів України № 3 від 4 січня 2002 року «Про порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади» передбачається два основні аспекти правового регулювання оприлюднення інформації про діяльність органів державної влади, в тому числі органів прокуратури, в мережі Інтернет. По-перше, оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади здійснюється з метою підвищення ефективності та прозорості діяльності цих органів шляхом впровадження та використання сучасних інформаційних технологій для надання інформаційних та інших послуг громадськості, забезпечення її впливу на процеси, що відбуваються у державі. По-друге, оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади здійснюється шляхом: 1) розміщення і постійного оновлення міністерствами, іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади інформації відповідно до вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації» та цього Порядку на офіційних веб-сайтах; 2) створення Єдиного веб-порталу Кабінету Міністрів України, призначеного для інтеграції офіційних веб-сайтів органів виконавчої влади та розміщення інформаційних ресурсів відповідно до потреб громадян [12].

Наступним способом оприлюднення інформації про діяльність прокуратури відповідно до абзацу 3 п. 1 ч. 1 ст. 5 Закону України «Про доступ до публічної інформації» є вивантаження її на відкритому державному веб-порталі відкритих даних. Відповідно до пошукових даних, отриманих з веб-порталу data.gov.ua, ГПУ протягом 2017–2018 рр. здійснила публікацію таких датасетів: інформація про систему обліку, види інформації, що зберігається в ГПУ; звіт про використання бюджетних коштів, зокрема за окремими бюджетними програмами; нормативно-правові акти ГПУ; річні плани закупівель ГПУ; довідники ГПУ, регіональних прокуратур; інформація про організаційну структуру ГПУ; звіти ГПУ щодо розгляду запитів на інформацію [1].

За своєю природою інформація у формі відкритих даних (датасетів) є структурованою та машинно зчитуваною, що відкриває широкі можливості її обробки, аналізу, порівняння та візуалізації. Сучасні тенденції роботи із відкритими даними демонструють високий потенціал якісних інформаційних продуктів,

що створені на основі відкритих даних, їх зрозумілість, простоту у сприйнятті, що і найбільшим чином впливає на результат обізнаності стосовно того чи іншого інформаційного потоку. Разом з цим, відповідно до Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 835 від 21.10.2015 р., ГПУ зобов'язана публікувати набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних, – інформацію про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування, що серед іншого становить серйозний аспект обізнаності про реалізацію ключової функції в органах прокуратури.

Оскільки зазначена інформація відсутня у формі відкритого набору даних, констатується невиконання ГПУ обов'язку щодо оприлюднення інформації у зазначеній формі та спосіб. Таким чином, рекомендується звернути увагу на виконання зазначеної вимоги, а, отже, усунути її невиконання, з метою забезпечення більш високого рівня обізнаності громадськості щодо функціонування органів прокуратури та виконання державної політики доступу до відкритих даних.

Висновки. Отже, однією із сучасних особливостей правової регламентації принципу транспарентності в органах прокуратури України є посилення уваги до форми та змісту інформації, яка призначена для поінформування адресанта, що зумовлено підвищенням стандартів до продукування даних у зв'язку зі збільшенням обсягів інформаційних масивів, переходом на електронний документообіг та електронне урядування загалом. Проте наявна система правового регулювання принципу транспарентності потребує удосконалення та уніфікації.

Список використаних джерел

1. Відомості за результатами пошукового запиту «Генеральна прокуратури України» у розділі Розпорядники інформації на веб порталі DATA.GOV.UA.. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://data.gov.ua/users/3836>.
2. Інструкція про порядок забезпечення доступу до публічної інформації у Генеральній прокуратурі України : затверджена Наказом Генерального прокурора України № 53 від 10 травня 2011 року (зі змінами, внесеними наказом Генерального прокурора №81 від 06.08.2014 р.). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.gp.gov.ua/>.
3. Інструкція про порядок розгляду звернень та особистого прийому в органах прокуратури України : затв. Наказом Генерального прокурора України № 357 від 20 грудня 2017 року.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України : Кодекс України; Закон, Кодекс № 4651-VI від 13.04.2012 р. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/4651-17>.
5. Мичко М. І. Проблеми функцій і організаційного устрою прокуратури України : дис. на здобуття наук. ступ. д-ра юрид. наук : спец. 12.00.10 – «Судоустрій; прокуратура та адвокатура». / М. І. Мичко // Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого. – Харків, 2002. – 373 с.
6. Подкопаєв С. В. Правове регулювання організації і діяльності прокуратури України // Форум права / С. В. Подкопаєв. – 2012. – № 4 – С. 738–742.
7. Про взаємодію між прокурором і ЗМІ : Висновок (2013) №8 Консультативної ради європейських прокурорів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.gp.gov.ua/ua/cto.html?_m=publications&t=rec&id=101556.
8. Про доступ до публічної інформації : Закон України № 2939-VI від 13.01.2011 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/2939-17>.
9. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні : Закон України № 2782-XII від 16.11.1992 р. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/2782-12>.
10. Про заходи щодо поглиблення ділових зв'язків із засобами масової інформації : Наказ Генеральної прокуратури України № 6 від 06.10.98 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ua-info.biz/legal/basepp/ua-ymezfu.htm>.
11. Про організацію інформування суспільства щодо діяльності органів прокуратури України : Наказ Генеральної прокуратури України від 18 вересня 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.gp.gov.ua/>.
12. Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок, Вимоги № 3 від 04.01.2002 р. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/3-2002-%D0%BF>.

13. Про прокуратуру : Закон України; Перелік № 1697-VII від 14.10.2014 р. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/1697-18>.
14. Якимчук М. К.. Організаційно-правові основи управління в органах прокуратури України: автореф. на дис... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / М. К. Якимчук // Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці, 2002. – 34 с.

References

1. Vidomosti za rezul'tatamy poshukovoho zapytu «Heneral'na prokuratury Ukrayiny» u rozdili Rozporyadnyky informatsiyi na veb portali DATA.GOV.UA.. [Information on the results of the search query «General Prosecutor's Office of Ukraine» in the section Managers of information]. Retrived from <http://data.gov.ua/users/3836>. [in Ukrainian].
2. Instruktsiya pro poryadok zabezpechennya dostupu do publichnoyi informatsiyi u Heneral'niy prokuratury Ukrayiny [Instruction on the procedure for providing access to public information at the General Prosecutor's Office of Ukraine: approved by the Order of the Prosecutor General of Ukraine of May 10, 2011 No. 53]: zatverdzhena Nakazom Heneral'noho prokurora Ukrayiny vid 10 travnya 2011 roku № 53 (zi zminamy, vnesenyymi nakazom Heneral'noho prokurora vid 06.08.2014 №81). Retrived from <https://www.gp.gov.ua/>. [in Ukrainian].
3. Instruktsiya pro poryadok roz-hlyadu zvernen' ta osobystoho pryymomu v orhanakh prokuratury Ukrayiny [Instruction on the procedure for reviewing appeals and personal reception in the organs of the prosecutor's office of Ukraine]: zatv. Nakazom Heneral'noho prokurora Ukrayiny vid 20 hrudnya 2017 roku № 357. [in Ukrainian].
4. Kryminal'nyy protsesual'nyy kodeks Ukrayiny [The Criminal Procedural Code of Ukraine] : Kodeks Ukrayiny; Zakon, Kodeks vid 13.04.2012 № 4651-VI. – Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrayiny». Verkhovna Rada Ukrayiny. Retrived from <http://zakon.rada.gov.ua/go/4651-17>. [in Ukrainian].
5. Mychko M.I. Problemy funktsiy i orhanizatsiynoho ustroyu prokuratury Ukrayiny [Problems of the functions and organizational structure of the prosecutor's office of Ukraine]. – Dys. na zdobuttya naukovooho stupenya doktora yurydychnykh nauk za spetsial'nisty 12.00.10 – sudoustriy; prokuratura ta advokatura. – Natsional'na yurydychna akademiya Ukrayiny imeni Yaroslava Mudroho, Kharkiv, 2002. – 373 с. [in Ukrainian].
6. Podkopayev S. V. Pravove rehulyuvannya orhanizatsiyi i diyal'nosti prokuratury Ukrayiny [Legal regulation of the organization and activities of the Prosecutor's Office of Ukraine]. – Forum prava. – №4, 2012, - S. 738-742. [in Ukrainian].
7. Pro vzayemodiyu mizh prokurorom i ZMI [On the interaction between the prosecutor and the media] : Vysnovok (2013) №8 Konsul'tatyvnoyi rady yevropeys'kykh prokuroriv. Retrived from https://www.gp.gov.ua/ua/cmo.html?_m=publications&_t=rec&id=101556. [in Ukrainian].
8. Pro dostup do publichnoyi informatsiyi [On access to public information]: Zakon Ukrayiny vid 13.01.2011 № 2939-VI. Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrayiny». Verkhovna Rada Ukrayiny. Retrived from <http://zakon.rada.gov.ua/go/2939-17>. [in Ukrainian].
9. Pro drukovani zasoby masovoyi informatsiyi (presu) v Ukrayini [On printed mass media (press) in Ukraine] : Zakon Ukrayiny vid 16.11.1992 № 2782-XII. Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrayiny». Verkhovna Rada Ukrayiny. Retrived from <http://zakon.rada.gov.ua/go/2782-12>. [in Ukrainian].
10. Pro zakhody shchodo pohlyblennya dilovykh zv'yazkiv iz zasobamy masovoyi informatsiyi [On measures to deepen business ties with the mass media]: Nakaz Heneral'noyi prokuratury Ukrayiny № 6 vid 06.10.98. Retrived from <http://ua-info.biz/legal/basepp/ua-ymezfu.htm>. [in Ukrainian].
11. Pro orhanizatsiyu informuvannya suspil'stva shchodo diyal'nosti orhaniv prokuratury Ukrayiny [On the organization of informing the public about the activities of the prosecutor's office of Ukraine]: Nakaz Heneral'noyi prokuratury Ukrayiny vid 18 veresnya 2015 roku. Retrived from <https://www.gp.gov.ua/>. [in Ukrainian].
12. Pro Poryadok oprylyudnennya u merezhi Internet informatsiyi pro diyal'nist' orhaniv vykonavchoyi vlady [On the Procedure for the Publication on the Internet of Information on the Activities of the Executive Bodies] : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny; Poryadok, Vymohy vid 04.01.2002 № 3. Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrayiny». Verkhovna Rada Ukrayiny. Retrived from <http://zakon.rada.gov.ua/go/3-2002-%D0%BF>. [in Ukrainian].
13. Pro prokuraturu [On the prosecutor's office] : Zakon Ukrayiny; Perelik vid 14.10.2014 № 1697-VII. Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrayiny». Verkhovna Rada Ukrayiny. Retrived from <http://zakon.rada.gov.ua/go/1697-18>. [in Ukrainian].
14. Yakymchuk M.K.. Orhanizatsiyno-pravovi osnovy upravlinnya v orhanakh prokuratury Ukrayiny [Organizational and legal bases of management in the organs of the prosecutor's office of Ukraine]: avtoref. na dys... d-ra yuryd. nauk: 12.00.07. Chernivets'ky natsional'nyy un-t im. Yuriya Fed'kovycha. - Chernivtsi, 2002. – 34 s. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 17.04.2018.